

zadovoljni z ustavo Potockega, kakor so bili s Schmerlingovo in Bachovo. Po takem bode velika večina avstrijsko-ogerskih narodov zoper vsiljeno trójico.

Tako bode domá, ako se nesrečna trójica vresniči. Kaj pa bode zunaj?

Tudi zunaj se osnuje potem trojica zoper Avstrijo. Samostojnosti poljskega kraljestva v Avstriji ne trpite in ne morete Rusija in Prusija trpeti, kajti tako poljsko kraljestvo bilo bi vedno žuganje ruski in pruski vladi, ki imate tudi Poljake pod seboj. Če Avstrija svojim Poljakom dá svobodo samostojnosti, hoteli jo bodo tudi Poljaki pod rusko in prusko vlado, in ker jim je ti vladi ne bodete dovolili, nemir in punt je gotov. Ta pa bi Rusijo in Prusijo silil, da bi od avstrijske vlade zahtevali, naj prekliče poljsko kraljestvo ali se pripravi na vojsko ž njima. Ko pa bi ruska in pruska vlada začeli vojsko z Avstrijo, pritegne brž k njima laška vlada, ki še zmiraj škilí na laške Tirole, na Istro itd., in huda vojska je gotova.

Tako bi trójica (nemško-magjarsko-poljska) domá hipoma sklicala na noge trójico vnanjo (rusko-prusko-laško), in gorjé potem Avstriji! Ustavneži nemški recite: ali ni tako?

Kakošen bo prihodnji državni zbor dunajski?

Če bode, kakor se od več strani sliši, prihodnji državni zbor spet le to, kar je bil rajnki „reichsrath“, in bi prvi posel prihodnjim deželnim zborom le bil to, da bi v delegacije volil poslance, kakor ogersko ministerstvo hoče in že komaj čaka, pač noben deželni zbor, ki je nasprotnik sedaj vladajočemu centralizmu, ne more poslancev poslati v tak „reichsrath“.

„Reform“ piše o članku „die Oposition in Oesterreich-Ungarn“ zarad Slovencev to-le: „Noben Slovenec nima od tako imenovane najnovejše ère nič pričakovati, marveč vsega hudega se bati. Ako bi Slovenci zdaj opustili nasprotstvo, zares bi vredni bili onega zasramovanja, s katerim ustavnéži oslinujejo narod slovenski. Slovenci s svojo opozicijo spolnujejo v resnici avstrijsko dolžnost, ker se tako politiki nasproti stavijo, ki na pogubo meri naših južnih deželá, ktere so v največi nevarnosti.“

In v obče pravi „Reform“ v tem članku to-le: „Prav tisti vzroki, ki so Tirolce, Poljake, Slovence, Goričane, Istrijane in Tržačane prisilili, da so zapustili državni zbor, zapirajo jim vrata, da ne stopijo v novi državni zbor.“

Šolske stvari.

Saj ni treba ljudskih šol!

Tako smo si mislili, ko smo slišali, da prav tisti gospod Stremajer, ki je zdaj spet minister za nauk in bogočastje, je dal ukaz (14. marca l. l. št. 2370), da v prihodnje učenci, ki hočejo prestopiti v latinske šole (gimnazije) in realke, ne potrebujejo spričala ljudske šole, — dosti je, da dobro prestopijo izpraševanje, kteremu se morejo podvreči pri vstopu v gimnazijo ali realko. Za božjo voljo, kako, da so Vam ljudske šole tako zeló na poti! Vzeli ste jim že šolske premije konec leta iz vzrokov, ki kažejo, da bolj poznate naturo hroščev ali žab, kakor pa otrók. — Da hodijo vsaki dan v cerkev k sv. maši, Vam že tudi preseda. Krščanski nauk bo tudi izpahnen iz šol, če obveljá norost dunajskega učiteljskega zbora. Vsega tega zdaj sicer še ni, al dr. Stre-

majer bode že še pedagogično štrečno tako vil, da bode motovilo prazno ostalo. S tem ukazom pa, da spričala ljudskih šol nimajo nobene veljave, je rednim ljudskim šolam glava odsekana. To je že „lernfreiheit pri abcedi“. Čemu bode dečko hlače trgal v šoli, — saj ga sv. Duh morebiti razsvetli po drugi poti, da, kedar bode htel iti v gimnazijo, dobro prestopi izpraševanje sprejemno. — Tudi „Danico“ je vstrášilo to Stremajerjevo maslo; tako-le piše: „Čudili smo se ukazu prejšnjega ministra Stremajerja (zdaj ga že spet imamo na veselje liberalcev!), po kterem spričbe iz nižih šol nimajo nič več veljati pri sprejemanji njih učencev v srednje: češ, profesorji iz srednjih šol gimnazijalnih in realnih naj v prihodnje izprašujejo novice in potrjujejo. Je li mogoče, smo si mislili! Tolikanj se v sedanji dôbi govori, da se povzdigujejo učitelji v nižih šolah; ali s tem razglasom, če se res spolni, je njihova veljava skor ob tla. Kaj so potem učitelji družega kot tepeni „inštruktorji“, ako njih spričala nimajo javne veljave. „Inštruktor“ si voli lahko učence, ki jih spet pustí, kedar se mu zdi; a učitelj jih mora podučevati, če so še toliki paglavci! Svojim lastnim očém skoraj nismo verjeli. Učiteljev, ki dečke poznajo skozi in skozi, sodba nima veljati; iz srednjih šol profesorji pa, dostikrat popolnoma tuji, naj v 2 urah presodijo, kateri se naj potrdijo, kateri pa zvržejo. Neka mala preskušnja se godí tudi že zdaj, ki je bila potrebna, dokler se jih je preveč oglašalo na srednje šole in se vsi sprejeti niso mogli. Skušnja pri tej priliki kaže, da se vzlasti kmečki učenci mimo mestnih ali bolj imenitnih slabše obnesó, ker le-uni o šolskih počitnicah mnogo pozabijo, le-ti pa se v ta namen večkrat posebej podučujejo; v nekaj tednih pa jih kmečki, ki so sploh dobre glave in marljivi, dohitijo in mnogokrat tudi prekosijo. Ali se po tem takem ni bati, da se pri omenjeni novi preskušnji zvržejo mnogi kmečki? In ali se deželnemu zboru itd. po tem „novodobnem“ ukazu ljudski učitelji ne smilijo?“!

Napoleonove sanje na St. Heleni.

Lirična rapsodija. Zložil Fr. Zakrajšek.

(Konec.)

V hip pomili. Sénjoslav se:
Razgled s'jajin se odprè,
Razsumporen zrak bliščí,
Hrup pošastni ponemí,
Veje v natori blaga sprava,
Zadovoljnost srcu dava.
Jutra sapice tje pihljajo,
V tihih gajih poigrajo.
Pomladanjsko tukaj cvetó doli,
Róžen vzduh se iz njih kadí,
Tamkaj pokojne odpró se samote
Ko v molitvi, proste zmote.
Zadoní zdaj zgornjih korov pesen,
(Glas je rajski, ni telesen)
Prečarobno posluh zadeva,
Blagodejno iz dalj odmeva:

„Slava v višnjih Njemu, harmonije!
Kori angeljev, slavite o Njem!
On očetovski v nižave lije
Blagoslov i spravo vsem ljudem.“

„Blagor mu, ki srce čistó hrani,
Ki pravičnih hodi trnjev tir,
I, vojak Njegov, se strastim brani,
V višnjih zaželeni najde mir!“